

Afdeksystemen voor ruwvoer winnen aan populariteit. De matige melkprijs drukte recent de animo, maar inmiddels trekt de vraag aan. Zeker ook uit het buitenland. Opvallend is dat in Europa slechts vier partijen vergelijkbare systemen aanbieden, waarvan er drie uit Friesland komen.

tekst **Sjoerd Hofstee**

Leveranciers richten zich op complete pakketten met silobouw en afdeksysteem

Vraag naar afdeksystemen trekt langzaam aan

We schrijven 2003 als het eerste prototype van een volledig afdeksysteem voor ruwvoer op de markt komt. Onder de naam Bokano werden tot 2012 ruim twintig installaties verkocht. Bokano is niet meer. In 2014 ging een van de eigenaren, Hotze Bosch uit Swichum, samen met zijn zoon Jan Sake door onder de naam Agridek. Naast deze speler is Kornet Cover Solutions uit Balk op de markt en sinds kort Easy Silage, die vanuit Deersum opereert.

De drie Friese bedrijven krijgen op papier alleen nog concurrentie van het Zwitserse Agro Cover Solutions. Dat de markt de laatste jaren niet overspoeld is

door vergelijkbare systemen, is volgens Jan Sake Bosch goed te verklaren: 'Wij verkopen een compleet advies voor het verbeteren van ruwvoer. Wie van ons een systeem wil kopen louter om arbeid te besparen, is welkom. Daarvoor is het echter een duur systeem. Wij zetten daarom in op een lasagnekuil.'

Het voordeel van laagsgewijs inkuilen is volgens Bosch groot. 'Om dat te benutten heb je echter de juiste silo's nodig, op de juiste manier gepositioneerd, met daarbij een goed en vlot werkend afdeksysteem. Doel voor ons is een constante en complete ruwvoervoorziening mogelijk maken.'

De machine draait hydraulisch. De slagen op het afdekkleed worden via een centrale aansluiting volgepompt met slootwater of zout water, tegen eventuele vorst, om zo de kuil luchtdicht af te dekken. Voorop ligt over de breedte ook een waterslang. Bij het uitkuilen komt die steeds op het snijvlak te liggen om risico op broei ook in de uitkuilperiode te minimaliseren.

Stelsysteem optillen

Naast 'vaste' systemen verkoopt Agridek ook een variant waarbij een shovel, verreicher of voorlader een rol met kleed en slangen op de kuil rijdt. Bij bredere

Jan Zeinstra: 'In onze situatie niet een duur systeem'

Jan Zeinstra melkt in maatschap met zijn ouders en oom en tante in Noordbergum 250 koeien. Ze beschikken over 110 hectare grasland en 20 hectare mais. Het ruwvoer wordt ingekuild in drie sleufsilos van 18 meter breed, 52 meter lang en 3 meter hoog. Het afdekken gebeurt met een Agridek-afdeksysteem.

'We willen ruwvoer van een constante hoge kwaliteit. Door laagsgewijs in te kuilen, creëer je dat het beste. Tel daarbij op de arbeidsbesparing en het gemak van een afdeksysteem en de keuze is grotendeels verklaard. Wij voerden tot en met 2014 via het voercentrum. Toen dat stopte, moesten we een keuze maken. Drie grote silo's met een afdeksysteem bleek ook prijstechnisch interessant in plaats van meerdere kleine silo's.'

Bij het inkuilen wordt altijd in twee silo's gewerkt, uit de derde wordt gevoerd. Alle lagen gras gaan over elkaar, evenredig verdeeld over beide sleufsilos. In oktober volgt de snijmais als laatste snede. Zeinstra opent rond 1 november een kuil die op 1 mei op moet zijn. Daarna volgt de andere kuil die van dezelfde samenstelling is voor het volgende halfjaar. Op deze wijze wordt een jaar lang een constant rantsoen gevoerd en zijn er op 1 mei altijd twee silo's leeg om de nieuwe snede weer in te kuilen.

Volgens Zeinstra is de kwaliteit van het ruwvoer ook verbeterd door het gebruikmaken van een afdeksysteem. 'We blijven altijd onder de wanden van drie meter. Dat komt doordat het product bij elke volgende laag die je over de vorige

kuil, duidelijk inklinkt. Broei hebben we helemaal nog niet gehad in de drie jaar dat we nu zo werken. Dat betekent niet dat je er helemaal geen werk van hebt. De kleden moeten goed liggen als je de kuil afdekt en er water op pompt.'

Volledig afdeksysteem van Agridek

- Rijdt naast de wanden.
- Wielen kunnen 90° draaien, installatie kan zo naar andere sleufsilo rijden.
- Bij inkuilen kan installatie aan de kant worden gereden.
- Kan tot 128 meter lengte en 28 meter breed geleverd worden.
- Kosten bij sleufsilo van 50 x 12 meter circa 50.000 euro volgens leverancier.
- Er wordt gewerkt aan een combinatie met Peecon voor het automatisch uitkuilen. In 2017 worden prototypes getest.

Volledig afdeksysteem van Easy Care

- Rijdt in een goot over de wanden.
- Kan tot 25 meter breed en ruim 100 meter lang geleverd worden.
- Installatie kan met voorlader, shovel of verreiker naar andere silo verplaatst worden of aan de kant gezet worden.
- Werkt op zonne-energie en met losgekoppelde afstandsbediening.
- Kosten bij sleufsilo van 50 x 12 meter circa 55.000 euro volgens leverancier.

Met voertuig te verplaatsen systeem van Kornet Cover Solutions

- Met shovel, verreiker of een voorlader op de kuil te rijden en te verrijden bij uitkuilen, werkt hydraulisch.
- Flexibel inzetbaar op silo's van 8 tot 18 meter.
- Tot 150 meter lengte inzetbaar.
- Kosten bij sleufsilo van 50 x 12 meter 45.000 euro volgens leverancier.

sleufsilo's neemt het gewicht voor op het voertuig dat de installatie verplaatst, logischerwijs verder toe. Het is aan de veehouder om af te wegen welk systeem passend is voor welke situatie.

Kornet Cover Solutions richt zich op beide varianten, maar verkocht het vaakst het systeem waarbij een shovel of verreiker de installatie verplaatst. 'In Nederland, Denemarken en Zwitserland hebben we er daar de afgelopen negen jaar bijna vijftig van verkocht', vertelt eigenaar Hendrik Kornet. Dit type systeem is flexibel inzetbaar bij silobreedtes van 8 tot 18 meter. 'Bij deze systemen op een sleufsilo van bijvoorbeeld 50 bij 12 meter praat je bij ons over 45.000 euro.'

De vaste systemen die Kornet verkoopt, lopen ook volledig hydraulisch, maar niet naast de sleufsilo maar over de sleufsilowand. Dit systeem kan op elke

sleufsilo gemonteerd worden en is ook verplaatsbaar van de ene silo naar de andere door het op te tillen met een shovel, verreiker of voorlader.

Een ontwikkeling van de laatste jaren is de opkomst van de lowbudgetsystemen, licht Kornet verder toe. 'Als veehouders summerfeeding toepassen, is de installatie ook bij tussentijds inkuilen in de zomer bezet. Om niet de hele installatie los te hoeven koppelen schaffen veel gebruikers een los zogenoemd lowbudgetsysteem aan. Dat is een extra, losstaande haspel om het kleed op en af te kunnen rollen, zonder een gehele extra installatie. Zo'n haspel kost 15 tot 20.000 euro.'

Onderhoudsarme installatie

De leveranciers stellen afzonderlijk van elkaar dat het pvc-afdekkleed dat ze ge-

bruiken, een levensduur van tien tot vijftien jaar kent. De installaties zijn volgens hen onderhoudsarm.

Dat geldt ook voor het type dat over de wanden rolt door een goot, stelt Peter Groenveld namens Easy Silage. Dit bedrijf ontwikkelde zo'n systeem en draaide afgelopen jaar enkele pilots. Onlangs verkocht het bedrijf de eerste installatie. 'Vooral vanuit Duitsland is veel interesse. We zetten nu een dealernetwerk op om deze klanten goed te kunnen bedienen.'

Het systeem van Easy Silage verschilt met dat van de concurrenten door een goot op de sleufsilo waar de installatie doorrijdt en door te werken met een losgekoppelde afstandsbediening en het werken op zonne-energie. 'Het werkt energieneutraal, dat levert een plus bij de zuivelfabriek', zegt Groenveld. |